

Beste [REDACTED],

Gisteren informeerde ik je per mail over de informatieavond in de Noordwaard. Hierbij wil ik je een verslag doen over hoe de avond gisteren is verlopen.

In het contract Noordwaard is voorzien in het gebruik van klasse industrie conform regelgeving en duurzaamheidsbeleid voor de kaden, wegen en delen van agrarische terpen. De klasse industriezand wordt afgedekt.

De aannemer heeft gekozen om de klasse industrie (deels) in te vullen met toepassing van thermisch gereinigde grond. Bij het opstellen van het contract zijn met de gemeente Werkendam goede afspraken gemaakt over het gebruik van grond.

De invulling met thermisch gereinigde grond heeft geleid tot emotie bij bewoners. Wethouder Dik Prosman is nieuw op deze functie en heeft ondanks de gemaakte afspraken met gemeente Werkendam mbt. grond bij de aannemer erop aangedrongen schone grond te gebruiken (met name voor de terpen).

Naar aanleiding van de gerezen vragen bij de bewoners is een informatieavond georganiseerd. Doel van de avond was alle vragen over de toepassing van de thermisch gereinigde grond zo goed mogelijk te beantwoorden.

De aannemer heeft de informatieavond in samenwerking met RWS en de gemeente georganiseerd (het betreft namelijk een D&C-contract met rol voor de aannemer in het omgevingsmanagement).

Bij de informatieavond waren ongeveer 70 mensen aanwezig. Vanuit de media was het Brabants Dagblad erbij, Trouw heeft na een telefonisch interview met [REDACTED] besloten om niet te komen.

De boodschap van de aannemer: er wordt thermisch gereinigde grond toegepast in de kaden, wegen en delen van agrarische terpen, niet in de particuliere woonterpen.

Er waren veel emoties in de zaal. Dat was te verwachten: thermisch gereinigde grond voldoet aan milieuhygiënische eisen, maar ziet er vreemd uit (zwart). De bewonersvereniging stelde dat men liever gebiedseigen grond (klasse industrie) toegepast ziet in plaats van thermische gereinigde grond. Ook de werkgroep ZLTO heeft een boodschap uitgesproken, waarin zij vooral benadrukt gelijk behandeld te willen worden als burgers (dus ook geen thermisch gereinigde grond onder de agrarische terpen).

Gisteren hebben we afgesproken dat we de komende weken in gesprek gaan met de agrariërs over de invulling van de grond 'klasse industrie'. Dit kan bijvoorbeeld ook ingevuld worden door grond te gebruiken uit het gebied zelf. Dit moeten we eerst nader onderzoeken; ZLTO wordt hierbij betrokken. Met de eerste twee agrariërs van de terpen waar het om gaat willen we afspraken maken die ook de denkrichting zullen zijn voor de rest van de polder, in totaal 10 agrarische terpen.

Er zijn aanvullende maatregelen denkbaar (zoals een extra dikke afdeklaag), zij het tegen meerkosten. De bereidheid is bij RWS aanwezig om meerwerk op te dragen aan de aannemer om tegemoet te komen aan de emoties van de agrariërs. De mogelijkheid om thermisch gereinigde grond in kades en wegen te verwerken staat niet ter discussie.

Achtergrond

De werkzaamheden bestaan evenals veel andere PDR projecten uit grootschalig grondverzet. Het contract leent zich voor D&C; er is namelijk veel mogelijkheid voor optimalisatie van de ontwerpen van de grondlichamen en de bijbehorende grondstromen (een puzzel van de datum van vrijkomen van te verwerven gronden, fysieke en milieuhygiënische geschiktheid, zetting van terpen waarvoor interne verhuizingen nodig zijn e.d.).

In het project Noordwaard is omgevingsmanagement de kritieke succesfactor. Daar wordt veel aandacht aan besteed door PDR en het projectteam. En daarom is in de EMVI-beoordeling een flink bedrag aan omgevingsmanagement toegekend. De betreffende aannemerscombinatie Boskalis / Martens & Van Oord / Van Hattum en Blankevoort / Gebr. Van Kessel scoorde goed op dit onderdeel. In de praktijk vallen de prestaties echter tegen (zo ook communicatie rond de thermisch gereinigde grond). Dit is voortdurend onder de aandacht bij SCB en onderwerp van gesprek tot op directieniveau.

Thermische grond voldoet aan klasse industrie. In grondtransacties is tot nu toe ook altijd afgesproken dat er gebruik wordt gemaakt van grond 'klasse industrie'. Dit is conform het besluit bodemkwaliteit.

Het toepassen van thermisch gereinigde grond is positief vanuit duurzaamheid (duurzaam omgaan met schaarse bouwstoffen) en sluit aan bij het rijksbeleid. Er is in de Noordwaard veel grond nodig om de terpen en dijken te realiseren. Met het gebruik van deze thermisch gereinigde grond sparen we milieu en belastinggeld, want het is ook goedkoper dan andere grond. Volksgezondheid en milieukwaliteit zijn gegarandeerd. Het besluit bodemkwaliteit legt namelijk vast dat er een 'basiskwaliteit' moet zijn die ervoor zorgt dat mens en milieu worden gespaard. Deze thermisch gereinigde grond komt van de reinigingsinstallatie van ATM te Moerdijk, is door verhitting gereinigd in een grote draai-trommeloven en kan nu zonder risico voor gezondheid en milieu worden gebruikt onder de wegen, in de kades en in de agrarische terpen in de Noordwaard. Het is tweedehands, heeft een grondige 'wasbeurt' gehad en is nu schoon. Rijkswaterstaat zal als opdrachtgever streng controleren of de thermisch gereinigde grond voldoet aan de eisen van het contract met de aannemerscombinatie en de regelgeving. De gemeente Werkendam en het waterschap Rivierenland zullen als vergunningverlener streng controleren of de verwerking van thermisch gereinigde grond aan geldende regelgeving voldoet (Besluit bodemkwaliteit, klasse Industrie). Deze grond wordt – anders dan de naam doet vermoeden - in heel Nederland gebruikt voor ophogingen (het mag volgens de regels ook onder woonwijken; daarvan zijn geen voorbeelden bij RWS bekend). Rijkswaterstaat zal in overleg met de toekomstige eigenaren voor oplevering extra keuringen laten uitvoeren. De keuringsresultaten worden met hen afgestemd. Een bezwaar tegen deze grond is dat er geen begroeiing op mogelijk is. Daarom is ook een toplaag 'geschikte grond' afgesproken van een halve meter.

Verder is het goed om te weten dat in de Bestuurlijke begeleidingscommissie is gesproken over risicobeheersing. Er wordt gekeken naar de functie van de grond en de keuze van soort grond, of leeflaag bovenop de thermisch gereinigde grond wordt daarop afgestemd. Zo is dit anders voor woningen dan voor kaders en wegen.

